

[Paul Hartling.]

stået at administrere fremgangen. For at tale i et sprog, som socialdemokratiet vil forstå: vi har gjort de gode tider ringere. De vanskeligheder, vi har, skyldes ikke, at vi har medvind, men skyldes en usikker og vaklende politik. En politik efter princippet først den ene vej og så den anden vej.

Det er der mange eksempler på. Før valget i fjor skildrede socialdemokratiets fortalere situationen i de lyseste farver, men nu, et år efter, har man fundet det nødvendigt at inddrage så store beløb i statskassen som i ingen tidligere periode i vort lands moderne historie. Først den ene vej og så den anden vej. I foråret var det regeringens ufravigelige politik, at viskulle have et kasseoverskud på 1.200 mill. kr. Hverken mere eller mindre. Nu er den politik, så vidt man kan se, fuldstændig opgivet. Hvis den politik ikke er opgivet, så er det måske værd at pege på, at statskassen i det indeværende finansårs første halvdel sammenlignet med de samme måneder i fjor har et merunderskud på knap 900 mill. kr. At det forholder sig således med hensyn til den forløbne del af året 1965, fremgår også klart af den redegørelse fra det økonomiske råd, som er blevet tilstillet ordførerne fra den højtærede økonomiminister, endda med søndagspost, og som jeg takker for. Hvis dette underskud i finansårets første halvdel skal indhentes i den sidste halvdel af finansåret, og der dertil skal skaffes et stort kasseoverskud, f. eks. de berømte 1.200 mill. kr., så skal der sandelig strammes til, og det skal ske i en vinterperiode, hvor beskæftigelse og aktivitet i forvejen er præget af sæsonmæssig svækkelse.

Regeringen fik i foråret flertal for den økonomiske politik, den ønskede. Så må vel sommerens kreditrationering og anlægsstop være et led i denne politik, et forudset, bevidst led, eller også er regeringens politik slået fejl. Det forekommer mig således berettiget, når vi ser på de sidste 6 måneders finanspolitik, at tale om en usikker og vaklende regeringspolitik.

Går vi fra finans- til pengepolitikken, bliver billedet det samme. Man støtter obligationsmarkedet, idet Nationalbanken opkøber for 1.000 mill. kr. mere end i samme periode i fjor — og når Nationalbanken gør dette, må det vel være i forståelse med re-

geringen — men samtidig med, at man låner disse mange penge ud, vil man opsuge købekraft og kaster f. eks. et præmieobligationslån ud på 100 mill. kr. Således konkurrerer staten med sig selv. Først den ene vej og så den anden vej. Efter aftale med regeringen og under trussel om lovgivning indføres der kreditstramning, men for at svække virkningen af det, man selv har forlangt, tillader regeringen, at der optages udenlandske lån. Begge dele, både kreditstramning og udenlandsk kapitaltilførsel, kan være rigtigt i forskellige situationer, men det er ikke videre konsekvent at gøre det samtidig. Det er ikke først den ene vej og så den anden vej, det er begge veje på én gang.

Således har regeringens politik været en hektisk blanding af en laden-stå-til- og en griben-ind-politik. Skal vi administrere medgangen, og skal erhvervslivet have gode arbejdsvilkår, så er der mere end noget andet brug for stabilitet og balance, men det er netop, hvad det har skortet på. En kør-stop-kør-stop-politik er kostbar, og den lægger sig i vejen for langsigtede og fordelagtige dispositioner.

Foruden denne usikkerhed bebrejder vi regeringen dens stærke afhængighed af De samvirkende Fagforbund. Jeg ved godt, at den højtærede statsminister ikke kan lide, at jeg siger det. Det er at trække debatten ned i et lavt plan, siger han. Men det er jo synligt for alle, at regeringen lader sig dirigere af LO. Det er heller ikke så sjældent, at det siges ved faglige kongresser, at fagbevægelsen og socialdemokratiet er to sider af samme sag. Så kan det vel også gå an at sige det her. Men en sådan ensidig afhængighed gør det vanskeligt for regeringen at føre en tilstrækkelig fast politik.

Det har også sammenhæng hermed, at indkomstpolitikken ikke har kunnet holdes i sporet. Vi har i dag en produktionsstigning på 4-5 pct. og en samlet stigning i pengeindkomsterne på ca. 13 pct. Den slags indkomststigninger, der ikke har baggrund i produktionsstigninger, er ikke til gavn for nogen, for de stigninger bliver jo blot taget fra os igen ved højere priser og højere skatter. Statsministeren har altså ikke ret i, at vore problemer er en følge af de gode konjunkturer. Jeg må bestride, at medgangen nødvendigvis skulle have den